

Posudek oponenta disertační práce:

Název práce: **Autorské herectví a jeho proměny v rámci terapie závislých**

Autorka: **MgA. Václava Křesadlová**

Téma této práce je mnohorozměrné, tj. klade otázky na řadě různých rovin. Jak naznačuje název, jde jednak o otázku, co se stane s autorským herectvím (a obecněji řečeno: s disciplínami studovanými na KATaP), když vstoupí do kontextu praxe, jakou je léčba závislostí. Další otázkou, o níž práce vypovídá, je nakolik a jak se mohou prolínat různé „systémy činnosti“, jakými jsou divadlo, pedagogika, terapie, nebo také výzkum. A především pak, jakým způsobem může divadlo působit jako prostředek terapie. Stěžejním tématem je zde možnost proměny člověka vstupujícího do prostoru dramatické hry. Otázky tohoto druhu si rozhodně zasluhují zkoumání.

Typ zkoumání, který autorka zvolila, by bylo možné označit jako participační. Autorka vstupuje jako zúčastněná aktérka do oblastí, které zkoumá, a vydává svědectví o své zkušenosti. Takovýto způsob zkoumání, vzhledem k zvolenému tématu, lze považovat za vhodný. Práce je podána jako určitý příběh: autorka zde podává zprávu o své cestě různými oblastmi: pedagogickou, divadelní, terapeutickou a posléze také výzkumně-vědeckou. Za vhodné považují také to, že autorka zde odolala konvenci formulovat samostatnou „teoretickou část“, a že pojmové a teoretické zarámování provádí tam, kde je to potřeba. To je v souladu s tím, že přesvědčivost a věrohodnost zde nespočívá v nějakém systematickém zobecnění rozprostírajícím se do šíře teoretických kontextů, ale spíše v hloubce ponoru, v níž dává tento text čtenáři možnost mít účast na popisované zkušenosti. Jde o uchopení fenoménu takříkajíc „zevnitř“, z hlediska smyslu zkoumané zkušenosti. Tímto způsobem je nejprve uchopena zkušenost s psychosomatickými disciplínami vyučovanými na KATaP, a poté především možnosti autorského divadla v oblasti terapie závislých.

Přestože nejde o typ výzkumu vyústující v nějaká obecná zjištění, odkazuje autorka na různých místech práce k několika pojmovým a teoretickým kontextům. Je to jednak rámec hlubinné a analytické psychologie, dále pojetí symbolických procesů, teorie hry či psychologie pole. Do rozpravy při obhajobě navrhuji tyto dva okruhy otázek, související se zmíněnými teoretickými kontexty: 1) Autorka chápe osobnostní proměnu, k níž dochází v procesu procházení psychosomatickými disciplínami, jako „cestu k celosti“, na různých místech mluví o procesu integrace vědomé a nevědomé části osobnosti a o přijetí stínu. To je

obecná formulace, které v její obecnosti nelze nic vytknout. Moje otázka zní, nakolik a jak (z hlediska dlouhodobé autorčiny zkušenosti procházení KATaPem a působení v oblasti léčby závislých) vedou psychosomatické disciplíny k tomuto druhu celosti. Popřípadě, proč někdy k takovému výsledku vedou, a někdy nikoliv (nebo také: proč někdy ve větší, a jindy v menší míře). Ještě jinak by otázka mohla znít: jaký je vztah psychosomatické kondice a osobnostní zralosti. 2) Autorka ve své práci krátce otevírá téma symbolizace a sémiotické funkce. Z tohoto hlediska je podstatná otázka, jakým způsobem souvisí schopnost symbolizace a její různé podoby s psychosomatickou kondicí. Popřípadě, je-li právě Piagetovo pojetí symbolické funkce, o kterém je v práci pojednáno, nejvhodnějším rámcem pro uchopení problematiky symbolizace v kontextu psychosomatické kondice, a zdali by bylo možné uvažovat o alternativě k tomuto pojetí.

Práci MgA. Václavy Křesadlové považuji za potřebnou, originální a inspirativní. Autorka zde prokázala tvůrčí schopnosti a samostatný úsudek. Práce splňuje předpoklady standardně kladené na disertační práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

V Praze 11. 09. 2012

Vladimír Chrz